

TRACTATUS

aliquot docti & vtilis, in materia

DEFENSIONIS,

TAM CONTRA VIM

MAIOREM, ET INIURIAS

QVASCVNQVE, CORPORI, BONIS

aut famæ illatas, quàm aduersus quascun-

que accusaciones & inquisitiones, ra-

tione criminum intentatas,

clariss. Iurisconsul-

torum:

FRANCISCI ZOANNETTI,

BARTHOLOMAEI ROMVLEI,

IACOBI NOVELLI,

FORTVNII GARCIAE, ET

MARII SALOMONIL

Diligenter recogniti, & à quàm pluribus men-
dis repurgati. Cum Summarijs &
INDICE locupletissimo.

COLONIAE

Apud Geruinum Calenium, & hæredes

Quentelios. M. D. LXXX.

Cum gratia & privilegio Casarea Maiestatis.

no 474
enlot
tracta
807
Coll. Soc. I. S. V. Salm. ex dono Regum.

CANDIDO LECTORI S.

CUM DEFENSIONIS materia valde favorabilis sit, utpote quæ iure naturæ nitatur, & ad tuendâ humanam societate cum primis sit necessaria: merito eius ratio summa in Re-
pub. haberi debet. Ut scilicet hoc diligenter curetur & caueatur, ne aliquis alterû iniuste in corpore, bonis, vel honore lædat: & alter, læssitus, rursus iustæ defensionis metas nõ excedat. Et cum innoxij etiã sæpè iniustis maleuolorû hominû accusationibus & inquisitionibus iniquè vexentur, equû est, & eorû ratione haberi, eorûque defensionem suscipi, & quatenus insones sunt, eos pie tueri. Quod utrobique quomodo iure cautum & permissû sit, Tractatus huius libelli eleganter & solide pertractat & docet. Qui cum nõ facile hodie ubique reperiretur, & materiam contineat in foro & praxi frequentissimâ, non abs re me facturû ratus sum, si eos recognitos & emendatos simul unico hoc libello Studiosis Iuris & Practicis offerre. Tuum nunc est, candidè Lector, ijs ad Reipublicæ tranquillitatem, & bonorum ac innocentum tuitionem rectè & pie uti, & in hoc quoque nostrum qualecunque officium agnoscere. Vale.

FRANCISCI
ZOANNETTI BO-
NONIENSIS L. V. DOCTO-
RIS, EQVITIS QVE AVRATI, SA-
cratissimi Imp. Ferdinandi primi & c. Consiliarij,
& in celeberrimo Ingolstadiensi Gymnasio
Ordinarij Legum Professo-
ris primarij.

TRACTATUS DE
FENSIONIS TRIPARTI-
TÆ, AD L. VI VIM
ff. De iust. & iu.

Defensionis pars prima.

- 1 MATERIAM l. vt vim. ff. de iust. & iur. utilissimam esse, quæ & auditorum animos iucundè ac suaviter demulceat.
- 2 Verba illa in textu, vim atque iniuriam, separatim accipiendâ.
- 3 Defendere corpus suum quisque tenetur, ex præordinata charitate: Alioquin peccaretur ab eo, ac si vim sibi ipsi intulisset.
- 4 Iniuriam quis sibi ipsi an inferre possit? deciditur quòd sic, nu. 5. 6. 7.
- 6 Corpus suum quis vulnerans, aut vulnerare admittens, civili etiam lege est puniendus.
- 8 Iniuriam verbalem, non fieri volenti & consentienti, sed realem.
- 9 Consensus & voluntas hominis contra ius publicum

BARTHOLO-
 MÆI ROMVLEI FLO-
 RENTINI CLARISSIMI
 IVRECONSULTI, ET IN CE-
leberrima Ingolstadiensi Academia Le-
gum Professoris ordinarij
Primarij.

COMPENDIVM SEV
 TRACTATVS, IN VTI-
 LISSIMA ET QVOTIDIANA MA-
 teria homicidij, ad sui corporis tutelam, ex
 proposito, & casu perpetrati, in insigni
 L. vt vim. De iustit. & iur.
 explicata.

FLORENTINVS LI-
 BRO PRIMO INSTI-
 TUTIONVM.

VT vim atque iniuriam propulse-
 mus. Nam iure hoc euenit, vt
 quod quisque ob tutelam cor-
 poris sui fecerit, iure fecisse ex-
 istimetur, & cum inter nos cognationem
 quandam natura constituit, cōsequens est,
 hominem homini insidiari nefas esse.

1 HOMICIDIUM omnia iura detestantur.

2 Non

DEFENSIONEM
OMNIUM REORVM ADVER-
SVS QVASCVNQVE ACCVSATIO-
 nes, & inquisitiones pro qui-
 buscunque criminibus,
 docens.

TYM AD THEORICAM IVRIS,
rum ad communem omnium tribunalium
vniuersæ Europæ stilum, & pra-
xim accommodatus.

IACOBO NOVELLO IVRE-
CONSULTO AVTHORE.

ORAM VOBIS Magnifico,
 clarissimo Domino Marco Anto-
 nio Mauroceno D. Præfetto Tar.
 CVM ratione officij, pietatis, amo-
 ris paterni, ac etiam pro particu-
 lari interesse tam ex iuris disposi-
 tione, quàm ex antiqua consuetudine hæctenus in
 viridi obseruantia existente, parentes ipsi ad defen-
 sionem filiorum absentium admitti consueuerint:
 nõ immeritò comparet Dominicus della Marcha,
 vti pater, & legitimus administrator omnium bo-
 norum Antonij Mariæ eius filij, ac pro interesse sue
 patriæ potestatis, vnà cū Domino Iacobo de No-
 uello, D. eius aduocato, causa & occasione prædictū
 eius filium defendendi ab asserta inquisitione ve-
 stra, per vos vestrumque officium contra eum for-
 mata, de homicidio sequuto in personā quondam
 Titij Cremonensis, ex percussione cum langerio ei-
 dem quondam Titio per dictum Antoniū Mariam

119

F O R T V N I I G A R C I Æ
H I S P A N I I . C . C L A R I S S .
D O C T I S S . C O M M E N T A R I V S
in l. vt vim. ff. de iust. & iur.

S V M M A R I V M.

- 1 Violentia ac iniuria propulsionem esse de iure gentium.
& quæ sit huius ratio. & nu. seq.
- 3 Bannitos an iure communi liceat offendere. & nam
defensio illis sit permiffa. & nu. 6.
- 4 Moderamen in culpa tutela, quod in repellenda vi est
adhibendum, sit ne de iure gentium ac naturali, nedum
de iure civili. & nu. 12.
- 5 Defensio sit ne permiffa ei, qui licitè offenditur. &
nu. 10.
- 7 Adulter, à marito, vel etiam à patre mulieris offensa
sus, potest licitè se defendere.
- 8 Defensionis modum excedens, iniuste agit: & quòd ea
casu possit offendens se defendere.
- 9 Defensionis modum excedens, non est puniendus pena
ordinaria ob hoc ipsum quòd iniuste egit.
- 11 Defensio sit ne iuris naturalis.
- 13 Iniuriam propulsare, sit ne iuris naturalis.
- 14 Occidens alium seipsum defendendo an peccet: & an
irregularis fiat.
- 15 Defensio sit ne prohibita iure diuino, & an seipsum
defendens peccet. & nu. seq. 18. & 19.
- 16 Peccatum esse contra rationem naturalem, non autem
secundum eam.
- 20 Occidens alium iure permittente, an peccet. & 22. & 23.
- 21 Ius peccandi facultatem non tribuit, sed nec tribuere
potest.
- 24 Defensio pro re propria an sit licita, quemadmodum pro
persona: & an pro defensione rerum liceat alium occi
dere. & nu. seq. & 27. & 30.

MARI SALOMONII
 I. C. REPETITIO IN L.
 VT VIM. H. DE IVST.
 ET IVR.
 FLORENTINVS.

VT vim atque iniuriam propulsemus. nam hoc iure euenit, vt quod quisque ob tutelam corporis sui fecerit, iure fecisse existimetur: & cum inter nos cognationem quandam natura constituit, consequens est hominem homini insidiari nefas esse.

S V M M A R I V M.

- 1 Cognationem inter homines natura constitutam violare, impium esse.
- 2 Defensio quid sit.
- 3 Aduersarium quando liceat praeueniendo cadere.
- 4 Iniuriam verbalem an liceat propulsare.
- 5 Vi propulsata, quae à plebeio inferebatur senatori vel patritio, an pariter iniuria censeatur propulsata.
- 6 Tutelam inculpatae ex tribus constitui.
- 7 Tutelam inculpatae non semper exigere, vt aquo Marte resistatur. & nu. 9.
- 8 Homicidij non teneri eum, qui aggressorem occiderit.
- 10 Defensionis excessum differre ab inculpatae defensionis excessu.
- 11 Defensionis inculpatae modum excedens, an & quomodo sit puniendus.
- 12 Occidens aggressorem suum fugientem quatenus puniendus sit.
- 13 Emendationem tranquillo animo & innocenter fieri debes